

Лекарство исцеляет тело, а книга – душу

libr.knmu.edu.ua

№ 9 (36)
2017
(сентябрь)

Библио ТЕРАПЕВТ

Издается с 1 октября 2014 года

Бюллетень Научной библиотеки

Харьковского национального медицинского университета

Электронное и печатное издание

Читайте в номере:

Библиотечная сокровищница...:

Факты з історії бібліотек

С. 2-3

События:

«Смачне меню» до свята...

С. 4

Фундаторы

библиотековедения:

Результат пытливости...

С. 5

Литературная нота:

«Тысяча и одна ночь»

С. 7

Хроника месяца

С. 9-11

Содержание

Библиотечная сокровищница:

по страницам редких и ценных изданий

«Факты з історії бібліотек» Т. Костюкевич.....С. 2-3

События

«Книга для нас, як серце для людини» І. Киричок.....С. 4

«Смачне меню» до свята» Н. Гаева.....С. 4

Фундаторы библиотековедения

«Результат пытливости человеческого ума, или как библиотекарей комплектовать фонд научили...» Р. Воронина.....С. 5

Аскорбинка для души

«Пробудження свідомості» О. Сохарь, Д. Ивашова.....С. 6

Литературная нота

«Тысяча и одна ночь» О. Озеркина.....С. 7

Чтение со вкусом

«Не в наши дни, а давным-давно...» О. Озеркина.....С. 8

Хроника месяца

Памятные даты, конференции, выставки.....С. 9-12

ФАКТИ З ІСТОРІЇ БІБЛІОТЕК

Велика частина людського знання в усіх галузях існує лише на папері, в книгах, — цієї паперової пам'яті людства. Тому лише зібрання книг, бібліотека є єдиною надією і не знищується пам'яттю людського роду.
А. Шопенгауер

Швидко пролетів вересень, задаючи чіткий темп новому навчальному року. Логічно, що останній день місяця присвятили бібліотеці — храму знань, розвитку і прогресу. З 1998 року 30 вересня ми святкуємо Всеукраїнський день бібліотек. В цей день більшість інформаційних агентств свої випуски присвячують цій темі. «Бібліотечна скарбничка» теж не залишилась осторонь і підготувала до свого свята невеличку добірку повідомлень про бібліотеки з огляду преси «Хроника и мелкие известия» щотижневої медичної газети «Врач» понад 100 років тому.

2393. *Богатнѣющая въ міръ правительственная медицинская бібліотека въ Соединенныхъ Штатахъ* имѣетъ 33297 томовъ медицинскихъ журналовъ, 4913 томовъ протоколовъ различныхъ обществъ, 1663 переплетенныхъ французскихъ диссертаций, 72090 другихъ книгъ, 52218 диссертаций разныхъ странъ и 127560 брошюръ, а всего 183778 томовъ. Бібліотека эта содержится въ совершенномъ порядкѣ д-ромъ Billings'омъ и его помощникомъ («The Medical News», 8 декабря).

«Врач», 1894 №50

На даний час, за матеріалами Вікіпедії, Медична Національна бібліотека США є найбільшою медичною бібліотекою у світі. Заснована в 1836 році та знаходиться у м. Бетесда (штат Меріленд). Бібліотека проводить велику роботу в галузі біометричних інформаційних технологій, у тому числі створенні баз даних та сайтів, які знаходяться у відкритому доступі.

1984. Извѣстный бібліотекарь Вашингтонской медицинской бібліотеки д-ръ Billings приводитъ соображенія относительно медицинскихъ бібліотекъ. *Состояніе бібліотеки служитъ однимъ изъ вѣрнѣйшихъ указателей состоянія даннаго ученаго учрежденія*; если послѣднее интересуется развитіемъ науки, то оно старается, какъ можно лучше, устроить хранилище для произведеній ума. Есть большая разница между частными и общественными бібліотеками. Чтобы стоять на уровнѣ науки, обыкновенному практическому врачу достаточно (кромѣ книгъ) выписывать 5 журналовъ, спеціалисту или профессору 10—12. Что же касается до общественной бібліотеки, то она должна

получать рѣшительно всѣ монографіи, брошюры и журналы. Это необходимо вотъ почему. У каждаго врача могутъ оказатися рѣдкіи случаи, необычное осложненіе; операція можетъ приняти не то теченіе, на какое рассчитывали; судебному эксперту, администратору, гигиенисту и т. д. часто вдругъ требуется необходимая справка. Вотъ тутъ-то и приносятъ пользу тѣ изданія, которыми нѣтъ мѣста въ частныхъ бібліотекахъ: протоколы провинціальныхъ обществъ, отчеты больницъ, мелкія брошюры и т. д. Справившись въ нихъ, можно довольно легко составить себѣ извѣстное мнѣніе и собрать статистическій матеріалъ, а послѣдній теперь требуется при обсужденіи каждаго вопроса во всѣхъ административныхъ и ученыхъ учрежденіяхъ. Но, чтобы соответствовать такой цѣли, бібліотека должна быть въ полномъ порядкѣ; *всѣ матеріалы должны быть распределены по рубрикамъ такъ, чтобы можно было быстро найти все, что нужно*. Это требуетъ большой энергіи и опытности со стороны бібліотекаря. Онъ, кромѣ того, долженъ слѣдить за изданіями всѣхъ ученыхъ обществъ, госпиталей и т. д. и скупать или выпрашивать даромъ эти изданія. Аккуратное полученіе журналовъ не такъ легко, какъ кажется: отдѣльные №№ или теряются на почтѣ, или не высылаются; приходится писать въ редакціи и общества, и эта корреспонденція ежедневно отнимаетъ массу времени. Немалымъ препятствіемъ для развитія медицины служитъ отсутствіе спеціалистовъ по бібліографіи. Молодые врачи, правда, берутся за эту отрасль, но немедленно покидаютъ ее, какъ только получаютъ хорошую практику («The New-York Medical Journal», 22 ноября).

«Врач», 1890 №49

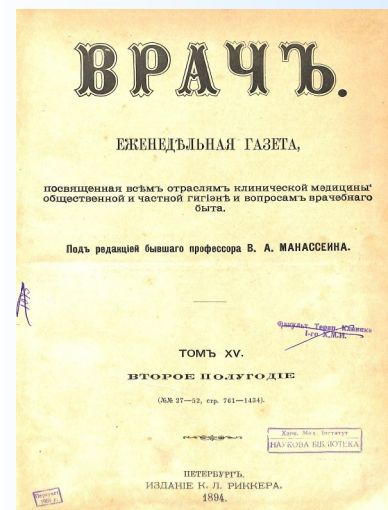
В наш час бібліографією займаються дипломовані спеціалісти, а так — все вірно.

481. Изъ отчета бібліотеки Strassburg'скаго университета за 1890 г. видно, съ какой любовью и съ какимъ пониманіемъ дѣла относятся въ Германіи къ задачамъ бібліотекъ. За отчетный годъ бібліотека пополнилась 15173 томами, въ томъ числѣ 7259 покупкой и 7914 въ даръ. Къ 1/1 1890 г. въ бібліотекѣ числилось 675000 томовъ. Въ теченіи года было выдано для чтенія 97700 томовъ; изъ нихъ 46955 для чтенія въ самой бібліотекѣ, 40649 для чтенія на дому въ Strassburg'ѣ и 10096 (2061 посылка) въ разныя другія мѣстности Германіи и даже заграницу. Заграницу было выслано 690 томовъ (141 посылка); въ томъ числѣ 429 томовъ во Францію, 115 въ Швейцарію, 92 въ Бельгію, 35 въ Голландію, 13 въ Австрію и нѣсколько въ Англію и Россію. — Не можемъ не подчеркнуть въ высшей степени важнаго обстоятельства — высылки книгъ изъ университетскихъ бібліотекъ въ другіе университеты и извѣстнымъ ученымъ. Благодаря такой высылкѣ, громадно облегчается литературная работа и въ городахъ, удаленныхъ отъ центровъ, а польза бібліотекъ существенно увеличивается. Редакторъ «Врача», живя въ Германіи, лично убѣдился, какъ легко получать тамъ книги даже изъ отдаленныхъ городовъ, напр., изъ Берлина въ Тюбингенъ. Къ сожалѣнію, въ Россіи, сколько мы знаемъ, такая пересылка постоянно встрѣчается съ препятствіями чисто канцелярскаго свойства. Если мы не ошибаемся (мы имѣемъ въ виду лишь медицинскія бібліотеки), то только бібліотека В.-М. Академіи иногда высылаетъ книги въ другіе университеты, но и эта высылка производится крайне медленно, такъ что желающіе получаютъ книгу порой лишь черезъ нѣсколько мѣсяцевъ!

«Врач», 1891 №13

Врачаютъ объаги всего. В ті роки?.. Як?..

Оглядаючи газету «Врач», натрапили на повідомлення, яке наводить жах! Нажаль, і такі нелюдські прояви людських відносин залишили свій слід у фондах бібліотек. Страшно подумати, що такі артефакти можуть знаходитись сьогодні у фондах рідкісних та цінних видань сучасних бібліотек!

1963. Въ британскихъ общественныхъ и частныхъ библиотекахъ находится не мало книгъ, переплетенныхъ въ человѣчью кожу, а именно въ кожу казенныхъ преступниковъ. Матерьяломъ для подобнаго отвратительнаго издѣвательства послужили, между прочимъ, трупы Магу Bateman, J. Sidmore'a, Corder'a, Hogwood'a, и др., казненныхъ за убійства въ первой половинѣ этого столѣтїя («Tit-Bits», 29 ноября).

«Врач», 1890 №48

За такими хоч і маленькими повідомленнями ми маємо змогу простежити діяльність бібліотек, дізнатися про деякі історичні факти, часом такі, що шокують наше уявлення. Але, незважаючи ні на що, хочеться всім нашим читачам побажати цінувати і любити бібліотеку, берегти книжки. Уявіть собі, що десь років через 100 Ваш нащадок візьме в руки книжку, яку тримали в руках саме Ви!

І наостанок. Ось таку вклеєну заповідь для читачів знаходимо у фонді стародруків. Між іншим – надрукованій в Харкові!

Десять заповѣдей читателя-гражданина.

1. Осмотри руки, когда берешь книгу: къ чему ей слѣды твоихъ пальцевъ?
2. Не владй книгу вверху переплетомъ, не перегибай въ корешкѣ, не дави локтями: вѣдь книга—драгоцѣнный источникъ ОБЩАГО пользования.
3. Не владывай въ нее ни газетъ, ни тетради, ни карандаша: книга не карманъ.
4. Не читай при ѣдѣ и въ постели: книга тебя обождетъ.
5. Когда переворачиваешь страницы, не хватай ихъ за углы и не мусли пальцевъ: бумага не желѣзо. Когда оставляешь книгу, не загибай листовъ: помни о закладкѣ.
6. Береги книгу отъ сырости: она—врагъ бумагѣ.
7. Не дѣлай своихъ помѣтокъ ни въ текстѣ, ни на поляхъ, ни на переплетѣ: это—не жалобная книга и въ отзывѣхъ прохожихъ не нуждается.
8. Не вырывай листовъ, не соблазняйся картинками: не будь варваромъ.
9. Не создавай себѣ архива изъ библиотечныхъ книгъ, ибо ихъ ищутъ: не бойся штрафовъ и помни о срокахъ.
10. Если хочешь получать опрятную книгу, береги ее самъ. Уважай и люби друга-книгу!

Нультурно-Просвѣт. Организац. «Трудъ». Харьковѣ, Пушкинск., 1.

Тетяна Костюкевич,
зав. відділом

Кладезь книжной мудрости

«...Следует настойчиво рекомендовать начинающему путь в науку молодому медику читать хорошие книги в подлиннике. Лишь так можно постигнуть всю глубину их содержания, обогатиться не только фактическими данными, но и плодотворными, открывающими широкие перспективы мыслями и идеями, что так важно в деле самовоспитания... Хорошие книги надо любить. Они нужны врачу не только в часы обычной работы, но и в минуты сомнений, тяжелой борьбы и волнений за больных. И если в эти моменты ему удастся на страницах книг найти указания и советы, внушающие уверенность и надежду, то он будет считать эти книги своими лучшими наставниками, надежными друзьями...»

Вагнер Е. А. О самовоспитании врача : в помощь студенту-медику / Е. А. Вагнер, А. А. Росновский, П. Д. Ягупов. – 2-е изд., доп. – Москва : Медицина, 1971. – 151 с. – [С. 123-124].

Книга для нас, як серце для людини

28 вересня, напередодні Всеукраїнського дня бібліотек, в нашому місті біля ХНАТОБу пройшов великий флешмоб «Молодь читає – Харківщина процвітає», ініційований Харківською обласною бібліотекою для юнацтва за підтримки департаменту освіти і науки Харківської облдержадміністрації. Учасниками стали студенти 26 вишів з власними інсталяціями! Ідея акції – одночасне читання, а репортери брали у студентів інтерв'ю.

Студенти нашого університету були на святі у білих халатах й читали вподо-

бані книжки, створивши фігуру у вигляді серця. Родзинкою інсталяції став навчальний скелет, який привертав неабияку увагу присутніх.

«Книга для нас, як серце для людини» – такий девіз обрали студенти-медики, адже знають, що майбутні лікарі «приречені» навчатися й читати протягом всього життя.

Ірина Киричок,
директор

«Смачне меню» до свята: Всеукраїнський день бібліотек

«Читаю книги і думаю, що життя - дивовижна річ, тому що розвиток і робота над собою – це рух і подорож, від якої важко відмовитися. Хочу, щоб читання було для людей як смачна їжа. Книга - це вишукана вечеря в колі кращих друзів...»

З нотатку невідомого читача

29 вересня 2017 року до Всеукраїнського дня бібліотек Наукова бібліотека провела День відкритих дверей у вигляді святкового меню. Йому передувала копітка підготовча робота наших колег.

В цей день читачі мали змогу відчути святковий настрій, поласувати літературних «смаколиків», отримати книжковий сюрприз!

Основними «стравами» були: «Читай, пізнавай, досліджуй та дій!» виставка нової навчальної літератури; «Наукові родзинки до філіжанки кави» з нових надходжень наукових видань; «Інтелектуальне дозвілля на будь-який смак» виставка нових надходжень

художньої літератури; «Цифрова репрезентація книжкових пам'яток» експрес-студія з оцифрування рідкісних видань з фонду Наукової бібліотеки для Репозитарія ХНМУ.

На «десерт» подавали: «Побачення наосліп» виставка-акція: вподобай книгу за анотацією та візьми прочитати; «Проведемо час разом. Твоя книга» виставка-розіграш літературних сюрпризів; стікер-афіші: «Порадь книгу бібліотеці для придбання» та «Якою Ви бачите нашу бібліотеку».

The Library for English medium students запропонувала відвідувачам: «Knowledge is our superpower» нові навчальні видання; «Feed your medical brain» нові наукові видання; «Blind date with a book. A classic is something that everybody wants to have read and nobody wants to read» виставка художньої літератури.

Зустрічала гостей, розповідала про свято та проводила для них екскурсії Науковою бібліотекою директор Ірина Василівна Киричок.

В цей день панував чудовий настрій, було багато теплих слів і привітань та побажань розвитку бібліотеці.

Наталія Гаєва,
учений секретар

ПРИВІТАННЯ

Від імені постійних читачів з Всеукраїнським Днем бібліотек колектив Наукової бібліотеки ХНМУ привітав Троян Володимир Іванович, кандидат медичних наук, старший науковий співробітник Інституту загальної та невідкладної хірургії ім. В.Т. Зайцева НАМН України.

**Хотя нам очень помогает Интернет
Он не заменит этих заведений, нет!
И еще много лет, в том мы уверены,
Вас будут радовать читатели вам верные.
Ведь вы столько знаете, многое умеете
И редким сокровищем давно владеете.
Вы бережете богатства духовные,
И благодать Божия вам уготована.
Не растеряетесь, не побледнеете
Так как достоинств вы много имеете.
Вы не нажили сокровищ и золота,
Ваше богатство особого сорта:
Вы сохраняете нам дорогие
труды ученых, кто вам подарил их.
Мы вам желаем здоровья отменного,
Добра и счастья, удач и везения.
С праздником вас, книг бесценных хранители!
Выбрали эту дорогу недаром вы,
Сейте разумное, доброе, вечное!
И от всех нас вам спасибо сердечное!**

РЕЗУЛЬТАТ ПЫТЛИВОСТИ ЧЕЛОВЕЧЕСКОГО УМА, ИЛИ КАК БИБЛИОТЕКАРЕЙ КОМПЛЕКТОВАТЬ ФОНД НАУЧИЛИ...

Нам повезло – мы живем в эру необычайного прогресса во всех сферах. Но как обстояли дела столетия назад, когда было сложно выполнить простейшие действия? Именно тогда большое внимание уделялось оптимизации и упрощению функций практической деятельности.

Чаще всего случается, что маленькая деталь может изменить понимание уже сформировавшихся догм отрасли и способствовать новому витку ее развития.

В преддверии Всеукраинского дня библиотек стоит вспомнить, кто же стоял у истоков нашего дела, продвигал его и внес свой неоценимый вклад в развитие.

Человек, обладающий неординарным мышлением, зачастую опережает свое время. Так случилось и с гением французом Габриэлем Нодэ (1600-1653 гг.). В определенные периоды своей жизни он примерял на себя разные роли, в которых несказанно преуспел: публицист, теолог, библиограф и лейб-врач при Людовике XIII – это все о нем. Но наибольшую известность он сыскал именно в качестве теоретика и практика библиотечного дела.

Начиная с раннего возраста, еще в период обучения в монастырской школе, Г. Нодэ стал формировать личную библиотеку. Книги, на которые не имел средств, он скрупулезно переписывал. Получив образование в Сорбонне (медицинский факультет) и Падуанском университете, Нодэ решил обобщить свои теоретические и практические познания библиотечной деятельности: в свет выходит его научный труд «*Advis pour dresser une bibliothèque*» («Советы по устройству библиотеки», 1627 г.).

Основой для публикации стали первые шаги француза в качестве библиотечника и плодотворное сотрудничество с президентом парижского парламента Анри де Месме.

Именно он сумел разглядеть потенциал Нодэ, предложив ему упорядочить свою библиотеку в 8 тыс. томов, представляющую собой беспорядочный склад книг.

«Советы ...» были написаны для комплектования и организации именно универсальной библиотеки, что обеспечило место этой книге в качестве настольной для многих поколений библиотечников. Вот несколько основных требований:

- представлять труды по всем отраслям знаний;
- поддерживать дружеские связи с другими странами для обмена книгами с целью пополнения фонда;
- систематизировать фонд по определенному признаку (Нодэ систематизировал по факультетам);
- выделить помещение для новых поступлений для обозрения их читателями на протяжении 6 месяцев;
- планировать расположение библиотеки во внутренней части здания; на возвышенности во избежание отсыревания книг;
- обеспечить хорошее освещение, чистый воздух;
- организовать алфавитный и систематический каталоги.

Последнему пункту французский библиотечник уделял особое внимание, т.к. их наличие помогает обозреть «в одно мгновение» все источники по определенному предмету (систематический каталог), а также найти все труды одного автора, а еще избежать покупки дублетов (алфавитный каталог).

Воплотить все свои идеи Габриэлю Нодэ удалось при организации личной библиотеки кардинала Дж. Мазарини – большая ее часть находится сегодня в фонде Национальной библиотеки Франции. Основой этого фантастического фонда стало книжное собрание из 14 тыс. печатных книг и 400 томов переплетенных рукописей Жана де Корде и пополнилось собранием государственного секретаря по иностранным делам Анри де Бриенна. Для расширения библиотеки было отстроено новое здание по чертежам самого библиотечника. За правильностью отстройки сооружения он следил лично.

Габриэль Нодэ

Для более обширного комплектования книжными диковинками Г. Нодэ совершает 3-х годичное путешествие по Европе, опустошая книжные лавки. По его словам: «В собирании книг, как в любви и на войне, все позволено». Один из его современников писал: «Я видел недавно библиотеку кардинала Мазарини, в которой 23 тыс. томов. Сеньор Нодэ прибыл, говорят, из Италии со 105 тюками книг, собрав 32 тыс...». Во время волнений Фронды Мазарини пришлось бежать, оставив свою библиотеку, распроданную и разграбленную в последствии. Позже кардинал предложил восстановить его книжное собрание, и библиотечник выезжает из Стокгольма, где работал последние 2 года в Королевской библиотеке. Но в дороге умирает в Аббевиле, не доехав до Франции.

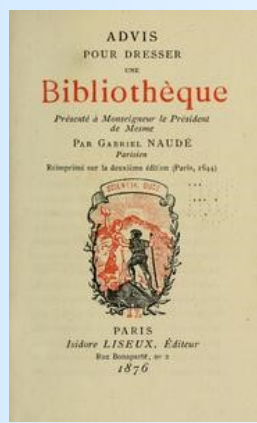
Габриэль Нодэ жил и творил в период подъема научной мысли в Европе, когда собрание книг было жизненной необходимостью, а не символом статуса в обществе. Умение разбираться и ориентироваться в изобилии книжных шедевров дало возможность этому талантливому человеку поднять профессиональный престиж библиотечника, помогло сформировать основы теории и практики библиотечного дела, успешно используемые и по сей день.

Использованные источники:

Мурзина Е. Цепкий ум Габриэля Нодэ [Электронный ресурс] / Е. Мурзина. – Режим доступа : [http://www.peoples.ru/state/statesmen/gabriel_naudef/](http://www.peoples.ru/state/statesmen/gabriel_naudef)

Нодэ (Габриэль Naudé) / А. Г. // Энциклопедический словарь Брокгауза и Ефрона / издатели Ф. А. Брокгауз, И. А. Ефронь. – С-Петербург : Типо-Литография И. А. Ефрона, 1897. – Т. 21 (41). Нибелунги – Нэффцер. – С. 317-318.

Рыбина С. Габриэль Нодэ и кардинал Мазарини : книжник на службе у политика / С. Рыбина // Библиотека. – 1998. – № 4. – С. 94-96.

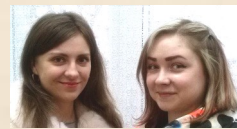

Аскорбинка для души

Читати не вредно — вредно не читати!

Пробудження свідомості

Рубрику ведуть Ольга Сохарь, бібліограф 1 кат., Дарья Івашова, бібліотекар 2 кат.

Цей випуск присвячуємо одному із найпомітніших українських молодих авторів – Любку Дерешу. Його унікальність відображається в оригінальному баченні та невичерпній уяві, тому сприйняти його може не кожен. Прихильниками Дереша зазвичай стає молодь, а також більш зрілі люди, які люблять Львів і його жителів. Автор піднімає актуальні теми яскраво прикрашеним, дещо чорнуватим, гумором, але не без моралі. Про себе Дереш пише так: «Мене цікавить посилення свідомості людини. Мої книжки націлені пробуджувати в людині усвідомлення – усвідомлення себе, усвідомлення світу, усвідомлення автоматизмів у собі. Домагаюся цього різними стилістичними, сюжетними ходами, формальними прийомами, метафорами... Саме це я вважаю своїм надзавданням». Запрошуємо ознайомитись!

Любка Дереш

«Поклоніння ящірці»

Дереш Л. Поклоніння ящірці / Л. Дереш. – Харків : Клуб сімейного дозвілля, 2006. – 176 с.

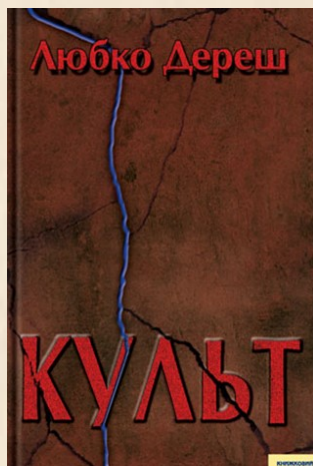

Один з перших романів ще зовсім юного автора, в якому він з дивною для його віку сентиментальністю описує жорстокі забавки тінейджерів. Головний герой, що приїхав на канікули у маленьке західноукраїнське містечко, відверто розповідає історію стосунків, котрі привели до вбивства. Комплекси, страхи, сексуальні бажання, приховане і явне суперництво, музичні уподобання і стереотипи місцевої «моди» – усі мотиви, актуальні для світу підлітків, Дереш розгортає через аморальність, до якої ставиться без надмірної критики. Деякі з героїв «другого плану» у цьому романі стали повноцінними персонажами роману «Культ», а певні сюжетні «ходи» набули там цікавого розвитку.

Любка Дереш

«Культ»

Дереш Л. Культ / Л. Дереш. – Харків : Клуб сімейного дозвілля, 2006. – 240 с.

Ця книга сповнена загадковою атмосфери тривоги і незрозумілою тривогою залишитися одному. На що натякають флешбеки головного героя Юрка Банзая, відправленого в невелике містечко Мідні Буки. Любов, яка виникла між ним і його ученицею Дарці Борхес, могла викликати у будь-кого фрейдівське обурення, але це не той випадок. Заборонена любов в купі із забороненими речовинами, вживаними головними героями, надають книзі якогось епатажу. Містична складова здатна як полоскотати нерви, так і змусити розслабитися.

Все книги, представленні в рубрике, ви завжди можете прочесть, взяв їх в нашій бібліотеці на абонементі художественної літератури (корпус Б).

Любка Дереш

«Трохи п'ятми, або На краю світу»

Дереш Л. Трохи п'ятми, або На краю світу / Л. Дереш. – Харків : Клуб сімейного дозвілля, 2007. – 288 с.

В романі автор ілюструє низку психічних розладів та зсувів серед сучасної неформальної молоді. Влітку на далекій полонині в Карпатах відбувається молодіжний з'їзд неформалів Шипіт. Сюди приїжджає Гер, у якого є домовленість із невідомими людьми: вони мають приїхати, аби організувати фестиваль у фестивалі – фест самогубців. Упродовж двох днів збираються шестеро майбутніх мерців: юна мазохістка, екстрасенс-невдаха, двоє дівчат із фобією переслідування, розчарований молодий програміст і Гер – панк та алхімік з глибокою душевною травмою. Незрозумілі події, сеанси «шаманотерапії» не залишають часу на роздуми, вони обрушуються на всіх без винятку «самогубців», призводячи до трагічного фіналу.

«Тысяча и одна ночь»

Рубрику ведет Ольга Озеркина, зав. сектором

Собрание сказок «Тысяча и одна ночь» впервые увидело свет на арабском языке в X–XII вв., в Багдаде. Но только к XVII в. оно оформилось в сборник, по своей структуре и содержанию близкий современному. Первоосновой для книги, по мнению многих исследователей, послужили переведенные на арабский язык иранские и индийские сказки из персидского сборника «Хезар эфсане» («Тысяча преданий»). Заимствованным оказался и жанр произведения: в средневековой индийской литературе сложился особый вид повествования, так называемая «обрамленная повесть», в которой разнородные самостоятельные произведения соединены между собой общей связующей темой. В данном случае таким объединяющим началом стала всем хорошо известная история о деспотичном владыке правоверных, царе Шахрияре и мудрой дочери царского визиря – Шахерезаде. Шахрияр, уверившись в порочности абсолютно всех женщин, взял себе за правило проводить каждую ночь с новой женой, а наутро лишать красавицу жизни. И только находчивая Шахерезада смогла избежать ужасной участи. Спасли ее удивительная способность запоминать невообразимое множество сказочных историй и природный талант рассказчицы.

Составители сборника позаботились о том, чтобы общая тема, подобно изысканной ювелирной оправе, эффектно обрамляла разнохарактерные рассказы, поэтому создается впечатление, что это не книжные строки увлекают читателя, а певучий голос юной жены Шахрияра ведет его за собой из сказки в сказку. В первоначальной редакции сказочного сборника, составленного багдадским литератором аль-Джахшияри, книга включала в себя 480 памятных арабского, персидского и греческого сказочного фольклора, а уже в XII–XIII вв. к нему добавляются еще и сказки, созданные египетской народной фантазией, само же произведение обретает свое окончательное название – «Тысяча и одна ночь». Для соответствия этому числу в сборник постоянно добавлялись новые источники, отражавшие не только повседневную жизнь жителей арабского востока и сопредельных ему стран, но и исторические вехи исламской цивилизации: романы-эпопеи о военных походах, рассказы о временах правления реальных исторических персонажей. К последним относятся многочисленные сказки с участием багдадского правителя VIII–X вв., халифа Харуна ар-Рашида. После знакомства с реальной биографией повелителя правоверных начинаешь понимать, что способствовало превраще-

нию этого человека в идеализированного сказочного героя. Времена правления халифа ознаменовались не только заметным расцветом экономики, но и яркими событиями в культурной жизни: Харун ар-Рашид основал в Багдаде университет и библиотеку, покровительствовал ученым, поэтам, музыкантам. Во всех сказках с его участием халиф предстает в роли своеобразного арбитра, устроителя судеб ведущих персонажей. С его помощью герои выходят из опасных переделок, добиваются справедливости и обретают личное счастье.

Помимо халифов, визирей, эмиров на страницах «Тысячи и одной ночи» мы постоянно встречаемся с людьми самых разных профессий и сословий: купцами, красильщиками, башмачниками, цирюльниками, путешественниками, колдунами, магами. Излюбленный мотив многих сказок – женские козни и проделки. Лукавые и строгие, коварные и благородные, все женские образы в сказках выплывают с подлинной восточной грацией и негой. А главенствует над ними мудрейшая из жен Шахерезада, возлюбленная укрощенного царя Шахрияра.

Николай Римский-Корсаков и его сюита «Шахерезада»

С тех пор, как тексты «Тысячи и одной ночи» были переведены на европейские языки, произведение неизменно привлекает внимание представителей искусства: писателей, поэтов, художников, музыкантов. Уже не одно столетие они не устают черпать идеи из этого благодатного источника. Не остался от них в стороне и выдающийся русский композитор, морской офицер и член «Могучей кучки» Николай Андреевич Римский-Корсаков. На момент создания им симфонической сюиты «Шахерезада» в 1888 году это был уже всем хорошо известный автор трех признанных опер («Псковитянка», «Майская ночь», «Снегурочка») и пятичастной сюиты «Испанское капричио». «Шахерезада» была написана им всего за несколько месяцев в Нежновцах Петербургской губернии, где композитор отдыхал летом со своей семьей.

Создавая четырехчастную сюиту «Шахерезаду», Римский-Корсаков старался следовать принципу непрерывности повествования, связывающему воедино самостоятельные мотивы в первоисточнике.

Как и в любом литературном повествовании, рассказ в сюите начинается со вступления. Открывают ее две основные темы – Шахрияра и Шахерезады. Волшебная мелодия, исполняемая скрипкой соло, по замыслу автора призвана передавать мелодичный голос искусной рассказчицы Шахерезады. Витиеватый, немного жалобный мотив сопровождает нас на протяжении всего звучания сюиты, узорчато переплетается с остальными темами наподобие восточного орнамента. Перед мысленным взором слушателя проносятся образы и события из «Тысячи и одной ночи», фантастические полусон-полуявь: «Море и Синдбадов корабль», «Рассказ Календера-царевича», «Царевич и царевна», «Багдадский праздник и корабль, разбивающийся о скалу с медным всадником».

Замечательно удалась композитору колоритные картины восточного праздника в последней части сюиты. Слушатель переносится в шумный Багдад, охваченный вихрем безудержного веселья. В основной музыкальной теме, быстрой, искрометной, легко узнается лезгинка (и это неудивительно, ведь автор, работая над созданием произведения, широко использовал мелодию различных восточных культур, в том числе и кавказские мотивы). Игривая тема Царевича из третьей части, следующая за ней, обрывается тревожными звуками разбушевавшейся стихии. Корабль Синдбада-морехода, преодолевая напояющие волны, несется навстречу своей гибели прямо на скалу с медным всадником. Картина грозного, недоброго моря акцентирована хроматическими пассажами в исполнении деревянных духовых инструментов. Внезапно музыка обрывается и перед слушателем предстает картина неизбежной катастрофы. И вновь звучит задумчивый голос Шахерезады, закончившей наконец свое повествование. Что за судьба ей уготована Шахрияром в награду? Взволнованной мелодии скрипки отвечает неожиданно спокойная тема царя, очарованного, окончательно покоренного своей мудрой женой.

Музыкальная выразительность и необычайная поэтичность сюиты послужили в свою очередь основой для создания еще одного замечательного произведения – одноактного балета «Шахерезада».

Балет М. Фокина «Шахерезада» на музыку Н. Римского-Корсакова

4 июня 1910 года в рамках «Русских сезонов» Сергея Дягилева на сцене Гранд Опера в Париже состоялась премьера балета «Шахерезада», поставленного балетмейстером-реформатором Михаилом Фокиным. Балет был положен на музыку симфонической сказки-сюиты Николая Римского-Корсакова, но в отличие от нее имел четко продуманный сюжет, повествующий о любви Синдбада к прекрасной Царевне.

Над созданием фокинской «Шахерезады» трудились многие выдающиеся представители мира искусств: танцоры Вацлав Нежинский, Ида Рубинштейн, Анна Павлова, Тамара Карсавина, Вера Фокина, Михаил Фокин; художники Лев Бакст, Александр Бенуа, Пабло Пикассо, Анри Матисс и многие другие.

Балет «Шахерезада» с момента своего возникновения выдержал рекордное количество постановок по всему миру, наиболее заметными из которых признаны дореволюционные постановки Мариинского театра в Санкт-Петербурге, американская премьера 1911 года в исполнении артистов Русского имперского балета «Уинтер Гарден», возобновленная версия «Шахерезады» 1993 года, осуществленная Изабеллой Фокиной и Андрисом Лиелой. С 2001 года спектакль неизменно входит в репертуар Национальной оперы Украины им. Т. Шевченко, регулярно проходят постановки балета «Шахерезада» на сцене Харьковского академического театра оперы и балета.

Но, конечно же, особенно уютно «Шахерезада» чувствовала себя на парижской сцене. Яркие, варварские краски сценических костюмов и декораций, авангардный характер фокинской хореографии формировали новые вкусы французской богемы. Дягилевские постановки и, в первую очередь, балет «Шахерезада» явились законодателями мод для парижских кутюрье начала XX века. Правилем хорошего тона, например, стало носить в одежде несочетаемые цвета, вычурные украшения в восточном стиле, шаровары и многое другое. И в наши дни для классических постановок балета обязательно шьются костюмы из дорогих тканей, богато расшитые бисером, вручную расписанные в технике батик. А как же иначе, ведь высокий класс фокинской «Шахерезады» нужно поддерживать во что бы то ни стало!

Использованные источники:

- Маруф-башмачик: избранные сказки из «Тысячи и одной ночи» / Пер. с араб. М. А. Салье. – Москва: Правда, 1988. – 640 с.
- Тысяча и одна ночь: избранные сказки / Пер. с араб. М. А. Салье. – Москва: Художественная литература, 1983. – 544 с.
- Николайчук Я. Симфоническая сюита «Шахерезада» Римского-Корсакова [Электронный ресурс] / Я. Николайчук. – Режим доступа: http://sochinenie.blogspot.com/2010/08/blog-post_4430.html
- Симфоническая сюита Шахерезада [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://music-fantasy.ru/materials/rimskiy-korsakov-simfonicheskaya-syuita-sheherazada>
- «Русские сезоны» Дягилева: балет «Шахерезада» [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://modniy.tv/trand_view_id86f83110-3e66-43b6-8c6c-36eef2c2d03
- Шахерезада [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://balletland.com/istoricheskie-veki-baleta-shaherezada-ot-nachala-sozdaniya-do-nashix-vremen/>
- Кауфман С. Постановки Фокина в исполнении Мариинской балетной труппы: возрождение истории [Электронный ресурс] / С. Кауфман. – 2012. – Режим доступа: <http://inosmi.ru/russia/20120115/183009984.html>
- Малков П. Н. Римский-Корсаков. «Шахерезада», соч. 35. [Электронный ресурс] / П. Малков. – 1938. – Режим доступа: <http://files.school-collection.edu.ru/dlrstore/83fad113-777f-bdaa-1c03-dfe7c31bacf2/Sheherazada.htm>

[Прослушать 4 часть симфонической сюиты «Шахерезада» «Багдадский праздник и корабль, разбивающийся о скалу с медным всадником»](#)

НЕ В НАШИ ДНИ, А ДАВНЫМ-ДАВНО...

Человеку, живущему в XXI веке, трудно представить себе, что в суровую эпоху средневековья в изолированной от всего мира Японии во всю кипела литературная жизнь. В подтверждение этому можно привести выдержку из предисловия к сборнику буддийских легенд, датированному 983 годом: «...романов в наше время больше, чем песчинок на берегу моря Арисо».

В жемчужине классической японской литературы – «Повести о прекрасной Отикубо», относящейся ко второй половине X века н.э., прослеживаются характерные черты прозы хэйанского периода (Хэйан – древняя столица Японии, ныне – Киото). Одновременно с этим в произведении присутствует знакомый мотив, встречающийся во многих европейских сказках: взаимоотношения мачехи и падчерицы. Только вот японская «Золушка», в отличие от европейской, не заканчивается свадьбой главных героев, а развивает перспективу их дальнейших взаимоотношений. Сюжетные перипетии повести проиллюстрированы классическими японскими пятистишиями – танка из знаменитого поэтического сборника начала X века н. э. «Кокинсю».

Перед зачарованным взором читателя торжественной поступью проходит череда сложных ритуалов, изысканных церемоний и роскошных празднеств, в которых пращуров современных японцев, уж поверьте, знали толк. И, хотя происходящее в повести вполне правдоподобно, невольно чувствуешь себя участником сказочного действия, лишь только неизвестный автор поведет свое неспешное повествование. А начнется оно словами, обязательными для любой японской сказки: « Не в наши дни, а давным-давно...».

Повесть о прекрасной Отикубо // Две старинные японские повести / Пер. со старояп. В. Маркова. – Москва : Художественная литература, 1976. – С. 55–314.

Отрывки из произведения:

...А между тем Митиёри, решившись не отступать от своего, послал Отикубо второе любовное письмо, привязав его к пучку полевого мисканта.

Уже завязали колос
В сердце моем побегу любви.
О прекрасный цветок полевой!
Прошелести чуть слышно,
Голову тихо склонив в ответ.
Ответа не было.

В один из дней, когда лил осенний дождь, он снова послал ей письмо:

«Я слышал, что у вас нежная душа, а между тем вы не знаете сострадания.

Просвета нет в облаках.
Сыплется дождь бесконечный...
И, словно осенний день,
Туманится от печали
Сердце, любящее тебя».
И опять никакого ответа.

Но Митиёри, упорствуя, написал снова:

Зыбкий мост облаков
Над стремниной Небесной реки.
Ты на том берегу.
Берегу я надежду в пути,
Что блеснет мне ответный луч...

...Как-то раз, когда Митиёри пришел в Нидзёдоно, он увидел, что жена его любит весенним садом в цвету. Сломив ветку с самого красивого дерева, он подал ее Отикубо со словами:

– Взгляни, как она прекрасна. Может быть, это рассеет твою грусть.

Отикубо ответила ему:

Пусть минула моя беда,
Не коснулась меня невзгода,
Но всего на свете больней,
Что изменчиво сердце людское,
Как непрочный сливовый цвет.

Стихи эти восхитили Митиёри и тронули его сердце. «Быть может, Отикубо сказали, что у меня в прошлом был легкомысленный нрав?» – подумал он с грустью.

– Так, значит, ты до сих пор сомневаешься во мне! Но я ни в чем не виноват перед тобой. О, загляни же в самую глубину моего сердца, ты увидишь его чистоту.

Не опасаясь невзгод,
В зимний холод раскрылся
Алый сливовый цвет,
Но дыши осторожно,
Налетающий ветер!

Постарайся же верно читать в моем сердце. Не смущай его напрасными сомнениями.

Отикубо ответила:

Если вдалеке улетит,
Воле ветра покорный,
Алый сливовый цвет,
То погибнет от горя
Одинокое сердце.

Вот все, что я могу тебе сказать. Будь участлив ко мне, прошу тебя. Помни, моя судьба в твоей власти...

Ольга Озеркина,
зав. сектором

2017 – рік Японії в Україні

З метою активізації співробітництва та поглиблення дружніх відносин між Японією та Україною та у зв'язку з 25-літтям визнання Японією незалежності України та встановлення дипломатичних стосунків між нашими державами 2017 рік за ініціативою Президента Петра Порошенка оголошено роком Японії в Україні.

«Японія: унікальний досвід буття» під такою назвою протягом поточного року у читальному залі наукової літератури діє цикл книжкових виставок, де представлено, видання з економіки, політики, культури, мистецт-

ва та національних традицій японців. А також добірки кращих зразків японської художньої літератури, де можна зустріти твори одного із визначних представників японської поетичної школи Мацуо Басьо. Як відомо до віршів у японців особливе ставлення. Це єдина країна в світі, де існувало міністерство поезії.

Усіх бажаючих більш детально ознайомитись з різноманітними джерелами про Японію, запрошуємо до Наукової бібліотеки.

Валентина Серпухова,
зав. відділом

Інформаційна складова євроатлантичної інтеграції України

Історія відносин між Україною та НАТО розпочала свій відлік після підписання Хартії про особливе партнерство між Україною та Організацією Північноатлантичного договору 20 років тому.

У червні 2017 року напередодні 20-ї річниці Хартії президент Петро Порошенко підписав зміни до Законів щодо національної безпеки та внутрішньої і зовнішньої політики України. Одним із пріоритетів національних інтересів нашої держави визначено вступ до НАТО.

Відношення громадян України до євроатлантичної інтеграції неоднозначне, але з кожним роком воно змінюється в напрямку підтримки приєднання України до Північноатлантичного Альянсу, про що свідчать результати соціологічних дослід-

жень. Так, в 2012 році 62% українців не бажали вступати до НАТО, а в 2014 році – 47% виступили «за» і стільки ж проти. В інтерв'ю виданням німецької медіагрупи Funke, опублікованому 2 лютого 2017 р. газетою Berliner Morgenpost, президент П. Порошенко заявив, що сьогодні підтримують ідею вступу України до НАТО 54% українців. У зв'язку з просуванням ідеї євроатлантичної інтеграції та збільшення кількості її прихильників велика увага приділяється інформаційно-просвітницькій роботі серед населення України, і в першу чергу серед молоді.

З цього приводу в Науковій бібліотеці ХНМУ протягом 2017-2018 навчального року пройде цикл книжкових виставок «Україна-НАТО – напрямки взаємодії». У вересні цього року

його розпочато виставкою «Вступ до НАТО – стратегічна мета України», яка кожного наступного місяця буде оновлюватися. З джерелами щодо питань євроатлантичної інтеграції України всі бажаючі можуть ознайомитись в читальному залі гуманітарної підготовки та самостійної роботи.

Валентина Серпухова,
зав. відділом

Анестезія в акушерстві та гінекології: теорія і практика

В Україні за останні 10-15 років значна увага стала приділятися знеболюванню в різних аспектах акушерської практики, насамперед відбулися серйозні зміни в самому підході до ведення пологів, післяпологового періоду, особливо породіль із супутньою патологією (діабет, захворювання серцево-судинної і дихальної систем та ін.). Для забезпечення повноцінного знеболювання та сприятливого реабілітаційного періоду застосовують різні види анестезії в гінекології, враховуючи характер захворювання, загальний стан пацієнтки, її вікові особливості тощо.

Всі ці фактори накладають зростаючі вимоги до акушерів-гінекологів та анестезіологів.

В бібліотеці підготовлено книжково-ілюстративну виставку на тему «Анестезія в акушерстві та гінекології», де представлена література, яка розкриває аспекти знеболювання на різних етапах сучасної акушерсько-гінекологічної допомоги.

Лариса Скрипченко,
провідний редактор

Запрошуємо до Наукової бібліотеки ознайомитись з періодичними джерелами.
(проспект Науки, 4, корпус Б)

Хранитель старины глубокой...

В сентябре этого года исполнилось 200 лет со дня рождения известного прозаика, поэта и драматурга Алексея Константиновича Толстого, занимающего видное место в русской литературе второй половины XIX столетия. Родился он в Петербурге, но детские годы провел в имении матери в Черниговской губернии. Своей настоящей родиной А. Толстой называл Украину.

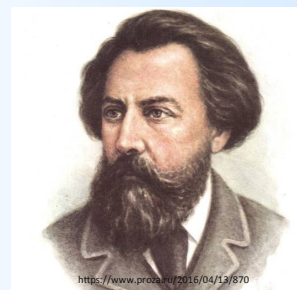
Влечение к литературному творчеству у будущего писателя появилось в раннем возрасте, тогда же им были написаны первые стихотворения. В своей автобиографии он писал: «...Много содействовала этому природа, среди которой я жил; воздух и вид наших больших лесов, страстно любимых мною, производили на меня глубокое впечатление, наложившее отпечаток на мой характер и на всю мою жизнь...». Первой публикацией писателя была фантастическая повесть «Упырь». А позже, в соавторстве с братьями Алексеем, Александром и Владимиром Жемчужниковыми (русскими поэтами) в сатирических журналах «Совре-

менник» и «Искра» печатает пародии, шутки, экспромты под литературным псевдонимом Козьма Прутков.

В творчестве А. Толстого большое место занимает историческая тематика. Он глубоко интересовался историей, и прежде всего – историей России. Исторические произведения составляют два больших цикла, первый из которых относится к периоду Киевско-Новгородской Руси («Алеша Попович», «Илья Муромец», «Садко» и др.), второй – ко времени правления Ивана Грозного («Князь Серебряный», «Князь Михайло Репнин» и др.).

На протяжении всей своей жизни писатель неоднократно приезжал в те места, где провел свое детство. В последние годы жизни А.К. Толстой вернулся к поэтическому творчеству, писал баллады и политические сатиры в стихах. В это время в основном жил в имении Красный Рог Черниговской губернии, здесь же и похоронен.

Всех, кто не безразличен к творчеству А.К. Толстого, приглашаем на

Алексей Константинович Толстой
(1817-1875)

абонемент художественной литературы ознакомиться с произведениями: Полное собрание стихотворений, Собрание сочинений в четырех томах. Избранное, Стихотворения, Князь Серебряный и др.

Валентина Серпухова,
зав. отделом

Лицар Золотої століття

29-го вересня виповнилось 470 років від дня народження класика світової літератури, відомого іспанського письменника, майстра пізнього Відродження – Мігеля де Сервантеса Сааведри.

Перу Сервантеса належить багато сонетів, елегій, новел, п'єс, романів, але визнання приходить з написанням «Дон Кіхота» - найпопулярнішого роману, який є класикою художньої літератури та посідає 2 місце після Біблії за кількістю загальносвітового тиражу.

Щасливе життя в Іспанії в Сервантеса не склалося, змушений був поступити на інтендантську службу з обов'язками закупівлі продовольства для «Непереможної Армади», до речі дуже невдало, після чого потрапив під суд і деякий час сидів у в'язниці, де нарешті почав працювати над своїм безсмертним романом. Особисті поневіряння фактично стають матеріалом для його майбутньої письменницької праці. Після зняття звинувачень повертається до Мадриду і в

1605 році виходить перша частина «Хитромудрий Ідальго Дон Кіхот Ламанчський».

В 1613 році світ побачив другу частину «Дон Кіхота». Роман визнав величезний фурор. Головний герой твору став символом Іспанії, яким є і по сьогоднішній день.

Напередодні смерті Сервантес став членом релігійного Братства мирян Францисканського ордена, пройшовши «повне посвячення». 23 квітня 1616 року він помирає від водянки. Існує чимало даних, які стверджують, що Сервантес був похований за кошти Братства, адже за своє життя власних пожитків він так і не зібрав, хоча і був визнаним багатим впливовими людьми.

Один із біографів Сервантеса Шаль характеризував його як: «Поета, вітряного і мрійливого, якому бракувало життєвого уміння, не зробившого користі ні зі своїх військових кампаній, ні зі своїх творів. Це була душа безкорислива, нездатна добувати собі славу або розрахову-

*«Я з волі небес народився в наш залізний вік,
щоб воскресити в ньому золотий»*
Дон Кіхот

вати на успіх, по черзі зачарована або обурена... Його бачили наївно закоханим у все прекрасне, великодушне і благородне, відданим романтичним мріям або любовним маренням, палким на полі битви, то зануреним в глибокий роздум, то безтурботно веселим...».

На абонементі художньої літератури представлені видання: зібрання творів Мігеля де Сервантеса в 5-ти томах, новели та роман «Дон Кіхот». Уподобане видання можна взяти для читання додому.

Марина Заговора,
бібліограф 2 кат.

Час від часу життя повертає нас до Львова...

Під фокусною темою – «Точка творення» з 13 по 17 вересня тривав «Форум видавців у Львові», відбулося понад 1000 культурних та освітніх заходів: 24-й Національний книжковий ярмарок, який традиційно розташований у Палаці Мистецтв з представництвами 206 видавництв; 12-й Міжнародний літературний фестиваль; 23-й Конкурс і церемонія вручення премії «Найкраща книга»; 8-й Всеукраїнський бібліотечний форум, цьогорічна тема: «Бібліотек@ – від ідеальної до ефективної»; 6-та Благодійна акція «Третій вік: задоволення від читання».

Серед учасників понад 1100 авторів, митців і культурних діячів з України та інших країн та тисячі пересічних громадян небайдужих до читання. Гості цьогорічної події мали можливість поспілкуватися з відомими у світі письменниками – це понад 50 відомих авторів з 25 країн світу, та з такими, що вперше побували в Україні. Серед них Генрі Марш – лікар, кавалер Ордену Британської імперії, автор бестселлерів, його книга «Ні сонце, ані смерть. Зі щоденників нейрохірурга» вже у фонді нашої бібліотеки з автографом письменника!

Однією із центральних подій Форуму стала урочиста церемонія вручення премії «Найкраща книга». Цьогоріч книги обирали три Малих Журі, які засідали у Львові, Києві, Харкові. Визначення переможців у 15 номінаціях тривало 2 місяця, учасниками стали понад 88 видавництв та 428 книжок. Гран-прі не присуджувалось, а переможцем у номінації «Сучасна українська проза» стала книжка нашого земляка Сергія Жадана «Інтернат», видавництво «Meridian Czernowitz». Примірник із зверненням автора до читачів Наукової бібліотеки ХНМУ уже у фонді!

Під час проведення Форуму відкрився Центр Митрополита Андрея Шептицького, унікальна будівля є частиною кампусу Українського католицького університету, побудована за проектом німецької компанії Behnisch Architekten – аналогів їй в Україні немає, тут розмістилися кілька конференц-залів, коворкінги та клуби, навчальні аудиторії, кафетерій, ігровий майданчик для дітей тощо.

Ключове місце відіграє бібліотека, розміщена на більшості площ Центру. Нині сюди перевозять книжкову колекцію, яка налічує близько 160 тисяч примірників, серед них є унікальні рідкісні книги та стародруки.

Відійшли від стереотипів і у плануванні навчальних аудиторій – це відкриті, світлі простори, облаштовані сучасними меблями та мультимедійною апаратурою. За прозорими скляними стінами і кабінети адміністративного поверху, де з часом розміститься ректорат. Центр працюватиме не лише для викладачів та студентів університету, бібліотекою зможе користуватись кожен, хто оформить абонемент.

Під час відвідування цього закладу було приємно зустріти Міністра культури України Євгена Нищука. *«Центр Шептицького дійсно вражає, а Український католицький Університет вкотре підтверджує свій статус – одного із найпрогресивніших навчальних закладів України. Саме тому не дивно, що саме на базі УКУ ми отримали унікальне місце, яке має усі шанси стати комфортним для міждисциплінарного діалогу...»* – сказав Міністр.

До відкриття Центру було урочисто презентовано виставку «Шептицький посеред нас», присвячену життю і діяльності Митрополита. Завдяки інтерактивним мультимедійним екранам присутні можуть ознайомитись з його життєвим шляхом, побачити раритетні речі і прочитати вислови щодо соціальних, політичних, культурних та філософських тем, а у одній із секцій – навіть почути голос.

Неможливо було відвідати всі заходи 8-го Бібліотечного форуму, організованого Українською бібліотечною асоціацією, серед яких були МНПК «Золотий перетин бібліотеки»;

студії: Бібліохакатон; Бібліотеки і новинна грамотність; Адвокація; Освіта; Технології; Покоління Z; Академічна добродієвість: компетентності бібліотекарів тощо; дебати «Бібліотека знань VS бібліотека емоцій» – якою ви бачите свою бібліотеку: місцем, де здобуваються знання, чи садом муз і поезії? та інші заходи. Окрім того: зустрічі з ключовими спікерами та «зірковими» учасниками; професійні екскурсії; вуличні акції; «змістовне» дозвілля.

Львів в цей час – це місце зустрічі видавців, авторів, читачів, керівників та провідних фахівців бібліотек, науковців, викладачів ВНЗ, провайдерів інформаційних послуг та всіх небайдужих до розвитку нашої держави громадян.

Директор наукової бібліотеки Ірина Киричок і учений секретар Наталя Гаєва намагались відвідати всі значні події та отримати найбільше вражень. Особливо важливою була зустріч з представниками профільних видавництв «Нова книга» (м. Вінниця) та «Медицина» (м. Київ) та ін. з питань створення і запровадження у практику цифрових підручників. Піднімались важливі питання дотримання авторського права, прав і обов'язків сторін, можливостей програмного забезпечення, книгозабезпеченості навчальних дисциплін та багато інших. Головне, що всі учасники дискусії висловили думку про нагальність запровадження навчальної літератури у цифровому форматі в практику роботи бібліотек медичних вишів.

А ще після участі у «Форумі видавців у Львові» фонд Наукової бібліотеки поповниться сучасними художніми творами, в тому числі з підписами та побажаннями авторів. Вам цікаво якими?

Наталя Гаєва,
учений секретар

Науково-педагогічна практика: студент, бібліотекар і викладач в одному обличчі

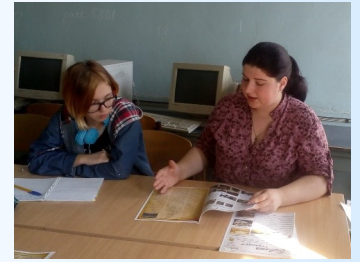
Загально прийнятим фактом є теза про те, що людині ніколи не вистачає часу на всі її справи. З бібліотекарями трохи інша справа – нам завжди недостатньо вже отриманої інформації! Тому ми постійно знаходимося в процесі саморозвитку та самоосвіти.

Маючи такі особисті якості, не дивно, що бібліотекарі та студентство все частіше контактують саме на педагогічній площині, обмінюючись думками і досвідом. Як магістрант цього місяця я проходжу науково-педагогічну практику та приміряю на себе роль викладача в деякому сенсі. Так як сама студент, то я намагалась спроектувати свою діяльність з максимальною новизною та практичністю, і безперечно, підготувати цікавий матеріал для студентів, основуючись на їх ймовірну майбутню сферу діяльності (до речі, для підгрупи книгознавців) та проілюструвавши її наочно.

Для закріплення циклу практичних занять з теми «Функціональні стилі української мови» в рамках

дисципліни «Літературне редагування і стилістика» студентам було запропоновано написати рецензії на періодичне видання, проаналізувавши його змістове та інформаційне наповнення, мовну стилістику матеріалу, структуру та поліграфічне оформлення. В якості наочного матеріалу вони отримали архів бюлетеню «Библиотерапевт» у друкованому вигляді.

Яке ж це було хвилювання! Представити цю неймовірно кропітку щомісячну роботу більше ніж як за три роки, до якої докладає зусиль великий творчий колектив, а ще дати можливість оцінити його та вислухати неупереджену думку. Студентка Юлія зазначає в своїй рецензії: *«...цей електронний бюлетень дуже гарний зразок бібліотечної журналістики. Зроблений руками бібліотекарів, видання постає як незамінний елемент життя не тільки наукової бібліотеки, але і всього медичного університету... Різноманітні фото, шрифти, розмітка тексту – все це не дає засумувати під час користу-*

вання. Однак в оформленні є надчим попрацювати...». Такі коментарі дають поштовх для вдосконалення у майбутньому.

На мій погляд, цей формат проведення занять дає студентам ширшу картину розуміння їх професії та ілюструє можливості використання усіх набутих за період навчання вмінь по максимуму.

Регіна Вороніна,
бібліотекар 2 кат.

ЗАПРОШУЄМО ОЗНАЙОМИТИСЬ З ВИСТАВКАМИ:

«Україна козацька: п'ять віків історії»

14 жовтня 2017 р.

«Віхи мужності захисників України»

14 жовтня 2017 р.

«Визволення України: біль і радість перемоги»

(До Дня визволення України від нацистських окупантів)

28 жовтня 2017 р.

Місце експозиції: Читальний зал гуманітарної підготовки
та самостійної роботи Наукової бібліотеки
(проспект Науки 4, корпус Б)

«Неврологія раннього дитячого віку»

15 жовтня 2017 р.

Місце експозиції: читальний зал Наукової бібліотеки
(проспект Науки 4, корпус Б)

Контакти:

г. Харків,
пр. Науки, 4
тел. (057)7077289
e-mail: biblio-t@ukr.net

Ред. колегія:

Киричок І.В. (гл. ред.),
Русанова О.А. (отв. ред.),
Тесленко Е.Н.
Гаєвая Н.Д.

*Поздравляем
сотрудников библиотеки
в сентябре!*

с юбилеем!

Рудько Наталью!

Серпухову Валентину!

с ДНЕМ РОЖДЕЖЕНИЯ!

Егорову Антонину!

Костину Галину!

Поляк Наталью!

Сохарь Ольгу!

Трофименко Алису!

Ширяеву Елену!

